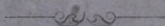

264579

PÁSZTORÓRÁK.

IRTA

SZELESTEY LÁSZLÓ.

PEST,

EMICH GUSZTÁV TULAJDONA.

1859.

OSZK

P. I, 23,
(299)

Rajz. és nyomt. Rohn Pest, 1839.

Szepeylaploj

PÁSZTORÓRÁK.

IRTA

SZELESTEY LÁSZLÓ.

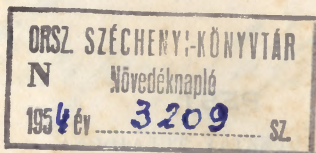

PEST.

EMICH GUSZTÁV TULAJDONA.

1859.

264579

D a l v a g y.

Hová lett a dal szivemből?
Hogy nem hangzik, nem beszél —
Talán megölte a bánat,
Mint a haldokló virágot
Megöli az őszi szél.

Az ábrándos képek most is
Átvonulnak lelkemen,
Hull a képzelet' virága :
Költészetem imádsága —
S könyvek égnek a szemem;

De a lélek álmodik csak
Mint egy elfáradt madár —
S noha minden szárnyütése
Egy uj érzés születése :
Nem dalol, nincs hangja már

Üldöző sors! végy el tőlem
 Mindent a mit szeretek :
 Hitet, reményt, boldogságot —
 Tedd pokollá a világot
 A merre csak nézhetek.

Legyen gyász és legyen átok
 Összekínzott életem :
 Ó csak egyszer, csak még egyszer
 Add vissza a dalt nekem!

O s s i á n.

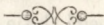
(Sárosy Gyulának, búcsu emlékül.)

Homályos ködben úszik a vidék
Mint egy születni vágyó gondolat,
S a hullámzó lég sűrű fátyolán
Lepkét, virágot itt-ott látni csak,
A hold, mint örült lángész, elborult,
Csak néha küldhet egy-két sugarat,
Hogy vigasztalja az éj vándorát,
És fölverje az alvó madarat. —
De e homály, e rejtélyes magány
Nekem menyország, engem elragad;
Borongó lelkű Ossián,
Látom világodat.

S magas hegyekre felkapaszkodom,
Megcsókolom a szikla homlokát,
Gyönyört sovárgó lelkem azt hiszi,
Hogy a szem innen végtelenbe lát.
És megkeres az erdők sóhaja,
Lágy illatából sejtem a tavaszt,
Megérint a fák lebegő haja

S a szellők nyelvén beszél a haraszt,
 Fejemhez koppan a szálló bogár
 És bong, mint egy kis repülő harang,
 De ha szememnek nincsen láthatár
 Mit ér nekem e mesés bájú hang?
 És e sötét, e rémes éjszaka
 Még is menyország, még is elragad,
 Borongó lelkű Ossián,
 Érzem fájdalmadat.

És megszólalnak a völgy kebelén
 Sötét-búsan az éjféli dalok :
 A sirály jajgat, a bölön zszibong,
 A csalogány meg sirva andalog,
 És ömlik a dal, e virág patak :
 Tompán felelnék rá a fellegek,
 Mint tengermoraj, mely e táj felé
 A távolból csak meghalni lebeg —
 Ábrándos kéj, és gyötrő fájdalom.
 Fenyűk zúgása, szakgatott vihar,
 Egy őszhangzásba olvadt hatalom ;
 Sötéten ébred, sötéten kihal.
 És e sötét, e rémes dal nekem,
 Még is menyország, még is élvét ad :
 Borongó lelkű Ossián
 Hallom sirásodat. —

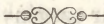

Ablakánál...

Ablakánál sír a kis lány :
Fáj szívének , hogy szeret ,
S bevisz a tavasz szellője
Hozzá egy zöld levelet.

Mintha a kis szenvedőnek
Azt akarná mondani ,
Hogy siessen a tavaszhoz ,
Örömét megosztani.

S ő felveszi s megcsókolja
A lehullott levelet ,
S sírva mondja , hogy a szívnek
Parancsolni nem lehet !

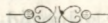
A vén huszár.

Gondolkodva ballagdogál
 Árokháton a vén huszár :
 Rongy a dolmány, rongy a mente,
 Bajuszát mégis kikente.
 Kopott nadrág, lyukas kalap,
 Átkandikál rajta a nap;
 Bocskor is van, de nincs talpa,
 A vén huszár mégis nyalka.
 Hátán egy rongyos tarisznya,
 Üres az is, semmi haszna —
 Aztán a torka is száradt,
 Éhezik is, el is fáradt . . .
 Hányszor mondták neki : „Apám —
 Riktolja be kend paripám.“
 Több ott a ló, mint kellene;
 Most gyalog jár szegény feje.
 Körül tekintget, meg-megáll,
 S megint odább ballagdogál —
 Egyet búsul — nem búsulna,
 Ha paripája megvolna.

Szép lányokkal találkozik,
 Rájok néz és fohászkodik —
 Mit ér a télnek a virág?
 Fagyos éjnek a holdvilág?
 A fény a gyászt megmutatja;
 De fagyát el nem oszlatja.
 Messziről jött a vidékre
 Alig ismer rá e népre.
 Mért is vágyott vissza lelke,
 Midőn nincsen háza, telke?
 Gond és bánat a jószága:
 Oda maradt ifjúsága —
 Egyet búsul — nem búsulna,
 Ha ifjúsága megvolna.

Idegenek között megy el,
 Szólnak hozzá, de nem felel:
 Lelke egy néma drágakő,
 Foglalatja a mult idő . . .
 S háborúra tér a beszéd,
 Háborúnak hallja nesztét:
 Felvillámlik szemsugára,
 Odakap baloldalára;
 De a kéz visszahull legott,
 A vér ereben megfagyott,
 Ismét búsul — nem búsulna
 Ha az oldalán kard volna . . .

Megy — s ráismer a csárdára ,
 Melybe egykor annyit jára ,
 Melyben egykor úgy szerették ,
 Csaknem rózsába temették.
 Most itten is csendes minden :
 A régiből semmi sincsen !
 Nincsen lárma , nincsen élet ,
 Nem látni mulató népet
 Elöregült a jó gazda
 Kedvét megette a rozsda —
 Némán szorít kezét vele
 S szeme könnyekkel van tele
 Mint visszamaradt napsugár
 Itt megpihen a vén huszár ,
 S egyre búsul — nem búsulna
 Ha régi jó világ volna ! . . .

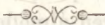

Esti kép.

Búcsut vet a nap sugára
Sírva fakadt a virág,
Zöld párnáján a tavasznak
Arany pillangók nyugosznak,
Fél álomban a világ . . .

Nincsen fény a láthatáron,
Elhalványult a vidék —
Itt-ott lágy szellők mesélnek
A megmozdult falevélnék —
Hallgatják a fülmilék.

Oly mély, oly bűbájos a csend,
Virágillat száll felém,
Sötét lombok integetnek . . .
Oh! ha én a természetnek
Néma nyelvét érteném!

Élet és ábránd.

Mint a galamb a havas téli ágon ,
Csügg a kis lányka az öreg nyakán :
Két sötét árnyú éj van két szemében ,
Hajnal sugára derült homlokán.
A nyájas öreg meg-megsimogatja ,
Aztán szeliden szemébe nevet :
„Reszélj még egyszer a szép szerelemről ,
Tedd ifjuvá még egyszer lelkemet !

Kedves kis árvám ! mennyit gondolkodtam ,
Mig ilyen nagyra fölneveltelek !
Lesz-e helyettem, hogy ha én meghalnék ,
Egy igaz szív , mely gondoljon veled ?
Anyád sirjáról hoztalak magamhoz ,
S most azé léssz , kit legjobban szeretsz
Beszélj még egyszer a szép szerelemről ,
Tedd ifjuvá még egyszer lelkemet !

Vidd odább azt a mécset ott , galambom !
Hajtsd a vállamra szép kis fejedet ;
A félhomályban ébren álmodozni ,
Tudod , hogy igen szeretek veled ; —

A kandallónak pattogó tűzétől
A mozgó árnyak fölébredtenek
Beszélj még egyszer a szép szerelemről,
Tedd ifjuvá még egyszer lelkemet!

Holló fürtöd a tavasz illatával,
Elandalító fényes és meleg,
Az enyém fehér, mint a hattyu szárnya,
Meleg tavaszi árnyékot szeret
De kün a szél zúg . . . az ablak zörömből,
Bekiváncozik tán a fürgeteg — —
Beszélj még egyszer a szép szerelemről,
Tedd ifjuvá még egyszer lelkemet!"

S beszél újra az árva kis leányka
A szerelemről mesés dolgokat,
Az öreg hallgat, szive elfogódik,
Szeméből titkon meleg könny fakad —
És félre fordul, nehogy gyöngeségét
Elárulják a könnyező szemek
„Beszélj még egyszer a szép szerelemről,
Tedd ifjuvá még egyszer lelkemet!"

Ne simítsd el a fürtöt homlokomról,
Add a kezembe picziny kezedet;
Ott a redők közt fürtim árnyékában
Multadról olvas az emlékezet

Szegény anyád! de hagyjuk őt pihenni;
A sír kibékít s mindent elfeled

Beszélj még egyszer a szép szerelemről,
Tedd ifjuvá még egyszer lelkemet!

Bűvös hatalma van sötét szemednek,

S tündér beszéded egekig ragad:

Érzem üdvét az első szerelemnek;

Ábrándos gyermek leszek általad;

S repül lelkem a fényes napsugárban,

Szinte megcsap a meleg lehelet —

Beszélj még egyszer a szép szerelemről,

Tedd ifjuvá még egyszer lelkemet!

. . . . Vond összébb ott az ablakon a függönyt,

Oda pillantott, nézd, a holdvilág,

Ugy fáj a szívem, úgy fáj, hogyha látom,

Miként ragyog ott az a jégvirág

Igy, így galambom! nézz csak a szemembe,

Tedd a szívemre meleg kezedet,

S beszélj még egyszer a szép szerelemről,

Tedd ifjuvá még egyszer lelkemet!

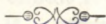
De mily zörej van kün a pitvarajtón?

Tán jó barát, tán vendég érkezett! . . .

S belép a kis lány ifju vőlegénye — —

Eljött az élet az ábránd helyett . . .

Az öreg fölkel . . . homlokát megtörlé . . .
 Nem szólt — de szíve igen fájhatott . . .
 A szerelmesek egymáshoz borultak ,
 Azután csend lett . . . minden hallgatott . . .

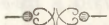

Jaj be rég nem láttuk egymást . . .

Jaj be rég nem láttuk egymást
 Árnyas erdő , hűs berek !
 Alig értem a madárszót ,
 Mely a lombon kesereg.

Itt éltem az ifjúságot
 Keresem , de elmaradt ,
 Már egyetlen egy nyomát sem
 Találom e lomb alatt.

Csak a szívem nehezül meg ,
 Mint a kifakadt virág
 A melynek a tűnő hajnal
 Még egy harmatcseppet ád . . .

Dorog Mihály.

Kályha mellett a kuczkóban
 Ül az ősi házikóban
 Dorog Mihály a jó öreg,
 Szegény — az Isten áldja meg!

Száz esztendő elmúlt régen,
 Meg se mozdul karszékében:
 Félig élve, félig halva,
 Félig ébren, félig alva.

Volt ideje, biz eleget
 Legénykedett a jó öreg;
 De mi haszna? véges végre
 Még sem akadt felesége.

Háta mögött a fogason,
 Donog a légy a fokoson,
 Alusznak az öreg kardok
 Buzogányok, csatagondok.

Csutora lóg a fékszáron,
 Kandúr hever a csótáron,
 S a csákóban, mi lenn maradt,
 Tojás áll a kis pócz alatt.

Csak a tarsoly címerére
Nem akadt más, szerencsére,
Mint egy kis pók, mely egyedül
Kukucsál a rojtok megül.

S a szoba más szegletében,
Egy kopott huszárméntében,
Fondogál az öreg Éva,
Fel-félpillant néha néha:

Él-e még a régi bajnok?
S keze önkényt lehanyatlott...
Titkon lesi az öreget:
Vajjon vesz-e lélekzetet?

* * *

S lárma támad a faluban:
Trombitaszó harsog vigan,
Fegyverzörej, kedv, hahoták,
Nyerítenek a paripák.

Kiszaladnak az emberek,
Összegyül a leánysereg,
Mintha tavasz csalta volna
Az utczára, hogy dalolna.

„Hej az utczán azért járok ,
Megérkeztek a huszárok !
Megérkeztek a huszárok ! —
Gyönyörűség nézni rájuk !“

És ujra szól a trombita
S Dorog Mihály föltámad ,
Fölébreszté a harci jel :
Azt gondolá , hogy menni kell.

S ki tiz éve nem járhatott ,
Leveszi a régi kardot ,
Menne , menne : — de elbukott
Mily szép halál , mily szép halott

Némán ültem . . .

Némán ültem ablakomnál,
Ablakomban tört virág,
Tőle elszállt a pílángó,
Tőlem el az ifjuság.

Átellenben ifju szép lány,
Mint elhagyott partvidék,
Melynek lombját, virágait
A hullám közt látni még.

S találkoznak gondolatim
Ó ifjuság! te veled,
Mint a magasra nőtt fáról
Lerepülő levelek.

Nézek, nézek . . . gondolkozom . . .
Szivem egyet elszorul,
Lelkemben fültámad a mult,
És szemembe köny tolul . . .

Ó sziv, ó sziv csöndesedjél!
Tudom az fáj teneked,
Hogy nem lehet á t á l m o d n o d
Igy az egész életet . . .

A bujdosó.

Homályos erdők , fellegetes hegyek ;
 Köddel borított virágos határ ,
 Hol sirva várja , sirva keresi
 A napsugárt az eltévedt madár.
 Hol a vadonnak rémséges csendében
 A gnómok , e szép repülő szemek
 Futó tűzének játékiban , az
 Elolvadó táj oly szépen remeg :
 Hah ! mily rokon lett lelkem veletek ,
 Ki egy elvesztett n a p o t keresek ,
 Mely képzetemben felmerül s kihal ,
 És visszaragad , mint a régi dal

Azt mondták nekem : e nap ott ragyog ,
 Hol a madárnak is a szive fáj ,
 Hol a hold pásztortüznél andalog
 S furulya-szónál álmodik a táj —
 Hol a délibáb fényes templomában
 Növekedik a puszták gyermeke ,
 Tündér regéket lejt a láb magában ,
 Szebb a sirályok sötét éneke

Delelő csordák hosszú gémű kutnál,
 Melynek nyikorgó hangja megreked,
 Midőn parittyát ereget a villám,
 S boszorkánytáncot jár a fürgeteg.
 Hol a természet egyszerű fiára
 Örömet száll le a csillag sugára,
 Mert a kalapja virággal rakott,
 S jól tudja azt, hogy feltot nem kap ott,
 Hol a földből is p á s z t o r d a l f a k a d —
 Azt mondták nekem : ott ragyog e nap.

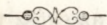
Hol a réten a daloló leányok,
 A pitvaron a zsémbes agg cseléd,
 És a „nagyasszony“ egész háznépével
 Nyílt barátsággal indulnak feléd,
 S a házi tűzhelyt oltárrá emelni
 Megnyílik a szív, s oly szépen beszél,
 Imává olvad lángján a barátság,
 S megadna mindent a mit keresél.
 Tornáczán fészket rak a vándor fecske,
 Szállást talál a nevető galamb,
 Fáradt pillangók szállnak az ereszre,
 Nyitott ablakán behajol a lomb.
 S a bimbóból is b a r á t s á g f a k a d —
 Azt mondták nekem : ott ragyog e nap.

S hol a koronás hegyek éjszakáján,
 Titkos homályban régi csend lakik,

S a bolygó árnyak tépett fátyolával
 Csak a bujdosó szellő játszhatnak ;
 De éjfelenként karddal , kelevézzel
 A rég elolvadt képek megjelennek ,
 Felharsognak a riadók , s a hősök
 Szép csatarendben áldozatra mennek.
 Legelől megy az ősz szakállu főpap ,
 Arany palástban hófehér lován ,
 Utána délczeg , ifju szép leventék ,
 Gyász lobogóval holló paripán.
 Míg elszáll a zaj és a kép eloszlik ,
 S nem tudni , hogy a jelenet mi volt ?
 Az erdő sóhajt , mintha szive volna ,
 S a halálmadár rémesen sikolt.
 S az ős regéknek megszentelt nyomából
 Fölemelkednek a párázatok
 A kidőlt nagyság gránit oszlopához ,
 És fáj a szív és sebesen dobog , —
 S minden nyomból uj dicsőség fakad ;
 Azt mondták nekem : ott ragyog e nap

S keresztül néztem az egész világot ,
 Hol a történet nyomokat hagyott ,
 Láttam hatalmat , sötét szolgaságot ,
 Üres fényt , melyet a hir ragadott ;
 De nincs , ó nincsen az a nap sehol ,
 Mely lelkem álma , szívem vágya volt :

Véres fellegbe tünt el véresen ,
 S bujában értte a föld meghajolt.
 És lelkem hite , lelkem rettegése ,
 Hogy még beroskad a nagy bú alatt ,
 Mely a rohanó történet nyomában
 Elvesztett árnyékképpen ott maradt
 Ó ha e bú lángtengerré gyuladna ,
 S elégetné a sötét felleget ,
 Ha az a nap ott ismét felragyogna ,
 A melyet fájó lelkem emleget ,
 Ha a hegyekben a patak sírását
 És a madárdalt ismét hallanám ,
 S a csendes hajlék szerény pitvarából
 Elémbe jönne kedves jó anyám
 De nem ! . . . ó félre , félre vakmerő kép ,
 Mit egyik percz hoz , másik elragad :
 Leszédülök ez álmodott magasból ,
 S lelkem megőrül , szívem megszakad

A virág . . .

A virág a tavasz álma ,

A szivé a szerelem :

Abban édes illat árad ,

Ebben édes dal terem.

Láttál-e nyíló virágot

A tavasz keblén , mikor

Meleg szellők csókjaitól

Illatot szórt a bokor ?

Hallottál-e dalt fakadni

Szerelemben gazdagot ,

Mit szivedben elragadtál ,

S mi téged elragadott ?

Ó ha láttál és hallottál ,

Ne feledd el holtodig ,

Hogy a tavasz és a költő

Milyen szépen álmodik !

Honvágy.

(Emlékül B. Emilia kisasszonynak.)

Kipirultak a pontus-part virányi,
Köszönt a hajnal : óh megyek , megyek !
Itt is fáj a sziv , itt sincs maradásom ,
Isten hozzátok aranyos hegyek !
Fölébredett a viszhang , óh utószor
Hallom e bérczen a kürt hangzatát ,
Utánam hozza illatát a szellő ,
Lehajlik a lomb s búcsú-könyet ad.
Minden maraszt , de mit ér az nekem ,
Ha nem láthatlak népem , nemzetem !

Csókot adtam a szomorú fűzfának ,
Mely egy síron itt oly magasra nőtt ,
S ágai mégis visszahajolának
Az anyaföldhöz , mely nevelte őt.
Ereszsz vitorlát kormányos ! szivemben
Égő parázs van , ragadj engemet ,
Oda szeretnék menni enyhülésért ,
Hol Lybánnonon a forrás ered ,
Visz a hajó , de mit ér az nekem ,
Ha nem láthatlak népem , nemzetem !

Nem keresem a tenger óriását,
 Mely minden kincset partjához takar,
 S a melylyel megválthatná a világot,
 Azért áldozni soha sem akar.
 Öldöklő tört nyujt a vizsály kezébe,
 S idegen vérből kincseket halász —
 Dús fának nézi sorsát a világnak,
 Melyet ravaszul ön földjére ráz.
 Futom kegyelmét . . . mit ér az nekem,
 Ha nem láthatlak népem, nemzetem !

Athén és Róma sem vigasztalának,
 Nem ébreszthetém föl a romokat —
 Nyoma sincs már a Grachusok hadának :
 A nap itt multat, nem jövőt mutat.
 S mig keresem a hajnal támadását,
 Mit betakart egy uj byzanti kód :
 É s z a k r ó l hallom a tenger zúgását,
 Melyet a távol titkos éje főd . . .
 Most visz a szél, — de mit ér az nekem,
 Ha nem láthatlak népem, nemzetem !

S egy messze földről szólt a hír utamban,
 A melynek hőse nem érté korát,
 Saját fényétől megvakult — lehullott
 S a nép bálványnyá emelé porát.
 S midőn egy uj nap támadott az égen :
 A szél fölkapta ezt a régi port,

Szemökbe hordta, hogy mind megvakultak,
 És e vakság megbélyegzé a kort,
 Jó példa volt de mit ér az nekem,
 Ha nem láthatlak népem, nemzetem!

— Elolvadtak a helesponti árnyak,
 S a meleg szellők Sidon partiról
 Légszárnyaikon mind élémbe szállnak,
 Olajfák közt a tavasz ajka szól.
 Arany folyóként jön a nap sugára,
 Hulló virágot szórnak a hegyek
 De itt sincsen ír szívem bánatára :
 Égő parázs az én odább megyek!
 Szép e vidék, de mit ér az nekem,
 Ha nem láthatlak népem, nemzetem!

Odább, odább, hol a lothosz virágát
 Mérges kigyók közt növeli a föld;
 Oroszlán tépi szét a bambusz ágát,
 S hienák ágya a tavaszi zöld —
 Hol bódít a nap égető sugára,
 S megöl a mérges fáknak levele
 S nem talál senki lábaim nyomára,
 Ha kiharangoz a számum szele —
 Mit ér az élet úgy is már nekem,
 Ha nem láthatlak népem, nemzetem!

A dolgok sora.

Borozgatának együtt
A „hütös“ emberek ;
A kántor, kisbíró s egy
Bakkancsos is velek.

Beszéltek háborúkról :
Mint vág be a huszár ?
Hogyan győz a gyalogság ,
Mely sok mint a fűszál.

Szerették volna tudni
A jámbor emberek :
Melyik hát mégis inkább
A talpán a gyerek.

„Már én azt mondhatom csak —
Megszólal a baka —
A g y a l o g a világon
Az első katona.

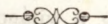
S szemét végig járatván
A borozók körül,
Nagy hetykén a bajusszán
Egyet, kettőt törül.

„Lassan öcsém, megálljunk!”
Vág közbe egy huszár,
Ki észrevétlenül a
Ládán hever s pipál.

„Majd csak én mondom itt el
A dolgoknak sorát,
Szót halljon mindenki, vagy
Menjen a merre lát!

Hát a legeslegelső
Mindenben a huszár,
Aztán jön egy végetlen
Száz mértföldnyi határ.

Hegy, melyet a huszárság
Holttestekből raka,
Aztán egy hosszú semmi — — —
S azután a — b a k a !“

Férjhez ment . . .

Férjhez ment a barna kis lány
 S távoznia kellett —
 Ott lakott az utca végen
 Jegenyefák mellett.
 Minden ember úgy szerette ,
 A ki csak ismerte —
 Szegény , szegény barna kis lány
 Milyen kár volt érte !

Szerellemmel , reményekkel
 Volt a szive telve ,
 Szerelem is , remények is
 El vannak temetve.
 Ifjusága ábrándjait
 Az élet elkérte :
 Szegény , szegény barna kis lány
 Milyen kár volt érte !

Ugy szeretne , úgy kívánna
 Igazán szeretni ;
 De a szivnek költészetét
 El kellett temetni.

Feleség lett, háziasszony —

A mint megigérte :

Szegény, szegény barna kis lány

Milyen kár volt érte!

Téli napnak téli fénye,

Téli ragyogása :

Nincs mellette a virágnak

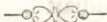
Soká virulása.

Oda lett a szép csalódás,

Mely őt elkísérte;

Szegény, szegény barna kis lány,

Milyen kár volt érte!

Diodati. *)

(Tomorinak, baráti emlékül.)

Aranyhegyek közt, rejtélyes homályban
Hallottátok-é a lombok dalát?
S a könyező bérce eltévedt patakját,
E bűvös-bájos hangu fuvalát?
Néztétek-é a ködben a virágot,
Midőn az eltűnt álmon könyezett,
S a hegyre felszállt párák gombolyagját,
Mely a fellegek áldozatja lett?
Nagy Albionnak elhunyt csillaga!
Tán a természet örökölt maga
Költészetedben, — te beszélsz, nem az,
Te beborult nap, te felleges tavasz!

Rejtelmes árnyu lombok alkonyában
Áll még a ház, hol egykor álmodál,
S mesés-világú szellemek nyomában
Dicsőségeden bámul a halál,

*) Byron egykori lakhelye.

S elszégyenülve köddé olvad át, és
 Az éjszakába temeti magát,
 Mig lábnyomodra ráismervén a hold,
 Leküldi hozzá legszebb sugarát . . .
 Nagy Albionnak elhunyt csillaga!
 Tán a természet örökölt maga
 Költészetedben, — te ragyogsz, nem az,
 Te égető nap, te teremő tavasz!

S beszél a szellő a zárt ablakon is,
 Miként a multba az emlékezet;
 A csillag ott les, a virág nem alszik,
 A pillangó is várja léptedet.
 A sima tónak tükörén visítva
 Nyilalnak át a vizi madarak —
 S még a vihar is — testvérét kutatva —
 Villámlással a tájon átszalad . . .
 Nagy Albionnak elhunyt csillaga!
 Tán a természet örökölt maga
 Költészetedben, — te dalolsz, nem az,
 Te új világnap, te beszélő tavasz!

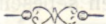
Majd megjelenysz a villámok között
 Sötéten, mint az embergyűlölet,
 Mint üldözöttje saját vágyaidnak,
 Mint önmagával küzdő képzelet,
 S a nagy mindenség harczát átveszed;
 Lelked viharként dúl, csatáz, rohan,

S a fölkelt orkán vad zúgásiban
 A vakmerő ész menydörgése van.
 Nagy Albionnak elhunyt csillaga!
 Tán a természet örökölt maga
 Küzdelmeidben, — te harczolsz, nem az,
 Te bujdosó nap, te beborult tavasz!

És száll a felleg, száll a fürgeteg,
 Mint a történet, vésszel terhesen,
 Orkán-dalával nyargal a vihar,
 Az erdők sasát üzven sebesen,
 A kis pillangó elbujt a bokorban,
 Lefeküdt, reszket, beteg a virág —
 A bős villámok egymást kergetik, hogy
 Ketté szakadni készül a világ . . .
 Nagy Albionnak elhunyt csillaga!
 Tán a természet örökölt maga
 Költészetedben, — te küzdesz, nem az,
 Te haragos nap, te villámló tavasz!

És elhanyatlik, elhal a vihar,
 Mint a kifáradt, örült szenvedély —
 Lassan, nehezen lélekzik a táj,
 Mert kínja éget, vérző sebe mély.
 Az eső könnye ég a lombokon,
 Megfürdik benn a visszajött sugár,
 S a szakgatott fák lankadt ágain
 Fájón dalolni kezd a kis madár . . .

Nagy Albionnak elhunyt csillaga!
 Tán a természet örökölt maga
 Költészetedben, — te szenvedsz, nem az,
 Te vérező nap, te meggyilkolt tavasz

Galambok és gondok.

Zöld erdőből
 Jönnek szép galambok :
 Szerелеmből
 Édes házi gondok ;
 A galambok leszállnak az
 Udvaron a fára ,
 A szerelem gondjai meg
 A házi gazdára.

A galambok
 Mozgatják az ágat ,
 S hullanak a
 Fáról a virágok ;
 A szerelem gondjai meg
 A lélekre hatnak ,
 S kiterjesztett szárnyat adnak
 Sok szép gondolatnak.

A galambok
 Tova-tova szállnak :
 Van több lombos
 Fája a határnak ;

De a házi gondok mindig
A szívvel maradnak ,
S mint szívükkel a harangok
Édes hangot adnak . . .

Galambok és gondok

Zöld erdőből
Jönnek szép galambok :
Szerelemből
Édes házi gondok ;
A galambok leszalnak az
Útváron a ház
A szerelem gondolai meg
A házi gazdára

A galambok
Mozgatják az ágat,
S hullanak a
Fáról a virágok ;
A szerelem gondolai meg
A lélekre hatnak,
S kitérített szárnyat adnak
Sok szép gondolatnak

A galambok
Tovább szállnak :
Van több fontos
Fajta a határnak ;

Balaton-Füreden.

(Aug. 1-én 1858.)

Az est sötét, viharos volt,
Hullámozott a Balaton,
S beszállott egy fáradt fecske
Hozzám a nyílt ablakon.

S mint hogyha csak tudta volna
Hogy szerelmes dalt írok,
Hogy oly meleg a mit érzek,
S édes a mit gondolok.

Egyenesen kebelemen
Keresett nyugvóhelyet . . .
Óh legis-legrészvevőbb is
Az a sziv, a mely szeret . . .

Szerelemnek halovány virága . . .

Szerelemnek halovány v i r á g a :
 Gyönyörökben úszó fájdalom!
 Szivem pokla, szivem menyországa,
 Ugy imádlak, ki sem mondhatom.

El ne hervadj, kérlek, el ne hervadj!
 Hisz nélküled nincsen életem :
 A költészet ábrándos világán
 Levegőmmé lettél te nekem.

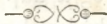
Koronás fa a mult én mögöttem,
 Te e fának szent árnyéka vagy,
 Melytől bár oly messze, messze jöttem :
 A fa lombján könnyem ott ragyog.

Csillaga lett az emlékezetnek,
 S te, körében, egy sötét madár,
 Mely nem örvend az új kikeletnek,
 Énekelni kebelembe jár.

Ott teremti ajkaimra a dalt,
Mig én oly édesen szenvedek,
S lelkem a kín titkos gyönyörével
Tulvilági kéjek közt lebeg . . .

Jer, borulj hű kebelemre, szépen,
Te a multból rám hullott virág!
Megcsókollak s forró könyeimben
Hinti lelkem áldását reád.

Kitől mindent elrabolt a végzet,
Kinek multja egy nagy sirhalom,
Ki reményben élvet nem találhat:
Nagy kincs vagy te annak — fájdalom!

A huszár és lova.

Kedves paripája van a vén huszárnak,
Tizenkét éve már hogy együtt szolgálnak;
Kitellett ideje s ott maradt magától:
Nem tudott elválni jó paripájától.

Midőn felcsapott is züllött legény vala:
Mi vitte rá, mi nem? ki nem vallá soha —
'Sz mi kell oda? ha az idők rászolgálnak,
Hogy a magyar legény fölcsapjon huszárnak!

Hisz őt az Isten is lóra teremtette:
Mosolygóbban ragyog a nap is fölötte,
Ha látja rózsaszín kedvvel a lóháton
Mintha azt mondaná: „ember vagy a gáton!”

A huszár hazáját és lovát szereti,
Dicsőséget adhat mind a kettő neki;
Hazáját üdvözli a magyar nótával,
Kedves paripáját simogatásával.

Meg-megveregeti, öleli, csókolja,
Mint hogyha a legszebb magyar leány volna,
Sokszor órák hosszat elbeszélget vele:
Még a prófuntból is neki dukál fele.

Ugy élnek együtt, mint a legjobb testvérek,
Kiknél összeforrott a szív és a lélek —
Egyik a másiktól nem tud elszakadni:
A felhő és villám együtt szok maradni.

* * *

Énekelve jöttek a pajkos huszárok:
Ragyogó fegyverek, s töltött kulacs nálok —
„Vaj' hová is mehet ez a derék sereg!”
Kérdezgették egymást itt-ott az emberek ...

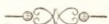
Vérengző csatára szólították őket,
S vérengzés fogadta a megérkezőket —
Küzdöttek sokaig, majd mind elhullának,
Még sem szakadt vége a szörnyű csatának.

A fáradt vén huszárt lelőtték lováról,
Ott feküdt vérében s nem tudott magáról;
De mellette maradt kedves paripája,
Mint a rózsatő, ha leesik rózsája.

Körülte a veszély dűl, rombol és ragad,
S nem űzheti odább a gazdátlan lovat :
Ott őrzí másnap is a hideg tetemet,
S árnyékából csinál neki szemfödület !

OSZK

Nemzeti Széchényi Könyvtár

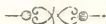
Énkelve jöttek a pajkos hírszörök :
Hajszó tégyetek, a tollat kúcsanak
„Vaj, hova is mentek a derek szörök,
Már jöttek-e egyintet ill-ott az ajtórek.

Vérmexó csatán szökötték őket,
S vérmexó fogadta a megrögzöt —
Küzdöttek sokáig, majd mind elhullának,
Mely szel — akadt töve a szörnyű csatának.

Virágos erdőnek . . .

Virágos erdőnek kellő közepében,
Aluszik a rózsám, kis hajlék ölében,
Bepillanték hozzá, s feledém hogy élek,
Egy szerelmi dallá vált bennem a lélek.

Harmatos fák árnya takard el e házat,
Csendesen vonulj át hajnali párázat,
Pacsirták, fülmilék, hagyjátok a panaszt,
Föl ne verjétek a benn álmodó tavaszt!

„Petófi Debreczenben.“

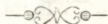
Vagyon a téli nap már lemenő félben ,
 Madarak serege száll a levegőben —
 Lassanként egymásba nyúlnak át az árnyak ,
 S a deres fuvalmak csak egyedül járnak.
 Téli nap, téli nap aranyos sugára !
 Nézz vissza még — egy szív vigasztalására —
 Annak a kis háznak picziny ablakára.

Ha tudnád , hogy kinek adtál ott meleget ?
 Kinek világoltál ? elhagynád az eget ,
 Leszállanál hozzá s megkérnéd : cserébe
 Küldené föl lelkét sugarad helyébe ,
 Hogy a mig ő nála lészen mulatásod ,
 Fényben fogatkozást ne lásson a világ :
 Ragyogjon helyetted a te hasonmásod . . .

Madarak serege ! vigyázz a felhőben :
 Virágok nyílnak ott utad mentében ,
 Virágok nyílnak , egy uj tavasz támad :
 A költőnek szive elszállott utánad.
 Madarak serege ! jőjj el ablakára :
 Melegítsd pelyhreddel , melegítsd sziveddel ,
 Ha lehajtja fejét hideg vánkosára . . .

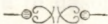
Betakarta magát a nap a felleggel,
 S messze elbujdosott a madársereggel;
 De azért a költő még sincsen magába,
 Itt maradt ő vele boldogtalansága!
 Itt maradt szívének nevelő dajkája
 S megmutatván neki egy mesés világot
 Adott kint lelkére, adott dalt ajkára . . .

S elterjedt az árnyék mindig sötétebben,
 Reszket a lélekzet, fázik a hidegben,
 A mint ellebben a költő ajakáról —
 Künn zuzmara esik holdvilágos fáról,
 Benn a sugár játszik a hideg teremben,
 Gyászemlék a szíven, nehéz köny a szemben —
 „Boldogtalan voltam teljes életemben...”

Kivirágzott . . .

Kivirágzott a száraz ág,
 Rápihent egy szálló virág,
 A mezőknek repülő virága,
 A pillangó — szép völgy alkonyába . . .
 Jöjj vissza hozzám arany ifjuság,
 Elszállt pillangó, repülő virág!
 Legalább, mint egy édes tündér álom,
 S maradj v e n d é g ü l egy-két perczre nálam . . .

Husár és baka.

„No még csak ez volt ám

A rettentő csata!”

Mond egy vén huszárral

Iddogáló baka.

„Térdig gázoltam a

Vérbe, a mint mentem,

Lenne egy regiment

A menyit megöltem.

Hullott az ellenség

Mikint a falevél . . .

Biz a gyalog legény

Nem ok nélkül kevély.“

„Meghiszem — felelt a

Husár hetykén, vigan —

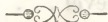
De mi is ott voltunk

Ám, a ki lelke van.

S ha hullott az ellen ,
Nem ok nélkül hullott ,
Mikor a huszárság
Kommandó-szót hallott.

Biz ugy neki fogtunk —
Nem volt ott irgalom !
Másnap állíták meg
A fercselek karom.

Folyvást vagdalkozott ,
Vigye el a tatár !
De mit is csináljon
Az ember , ha huszár ? !“

Viszontlátáskor.

Isten megáldjon, kedves jó barátim
 Kaput nyissatok, vendég érkezett!
 Együtt jöttem meg az est hajnalával,
 Ő beszállott már a hegyek-megett,
 Mig engem a szív hozzátok vezérlett,
 Mert hát szívem is visszajött velem:
 Hallgassátok csak hangos dobogását,
 Nézzétek csak, mint dagad kebelem!

Ott a zöld mezőn haladtam keresztül,
 Együtt valának mind a pásztorok,
 És tanakodtak szomorún, leverten,
 Nem hangzottak a régi szép dalok;
 De szívtam a táj kedves levegőjét,
 S beszélni kezdtek a szellők velem...
 Hallgassátok csak szívem dobogását,
 Nézzétek csak, mint dagad kebelem!

Egy béna koldus a hid árnyékában
 Reám ismert és könyekre fakadt:
 Ki tudja, merre s hol találkozánk már
 E jó öreggel a nagy ég alatt?

Szemembe nézett . . . jól van, jól : tudom már,
Emlékezem már , hol voltál velem . . .
Hallgassátok csak szivem dobogását ,
Nézzétek csak , mint dagad kebelem !

Óh , én azóta messze , messze jártam :
Láttam a hajnalt a tenger fölött ,
A pálmák alatt méheket találtam ,
S I s k e r völgyén a hold elémbé jött
És mutatá ott a harcz támadását ,
Nagy és rettentő volt a küzdelem . . .
Hallgassátok csak szivem dobogását ,
Nézzétek csak , mint dagad kebelem !

Meglátogattam Albion csodáit,
S Helvéczianak őserdőiből
Hallgattam a nagy orosz lány nyögését ,
S azt hittem már , hogy a barlang bedől.
L i m b a r völgyén a viszhangot fölvertem ,
Ráztam a fát , mely Hellásban terem . . .
Hallgassátok csak szivem dobogását ,
Nézzétek csak , mint dagad kebelem !

Láttam a zúgó tengerek hullámin
Az ujjvilágnak óriás kezét ,
Melylyel csupán csak önmagát táplálja ,
De senkit azzal nem ölele még ,

Rabszolgáinak szemében több a köny,
Mint menyí gyöngy a tengerben terem . . .
Hallgassátok csak szívem dobogását,
Nézzétek csak, mint dobog kebelem !

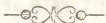
És több bánatot hoztam meg magammal,
Mint a mit egykor velem elvivék :
Óh, szíve vén már az egész világnak,
S gondolkodása nagyon ifju még.
De mit beszélek ? . . . nyissatok kaput már,
S csókoljátok meg e földet velem :
Ragyogó és nagy mind, a merre jártam,
De legnemesebb szívet ez terem !

Ketten ültek.

Ketten ültek a tavaszban,
Csupán ketten, kedvesen —
Hallgatták az estharangot,
S imádkoztak csendesen.

Az estharang rég elhangzott,
A két hű szív elszakadt —
Jó, hogy még vigasztalásul
Az imádság megmaradt!... —

Virágos álom . . .

Virágos álom : könnyelmű j e l e n !
 Arany pillangó rózsalevelen,
 Mit hullámokba sodort a vihar,
 S maga se tudja : mért küzd , mit akar ?

Ne tévedezz már öntudatlanul !
 Ki célra vágy , az gondol és tanul —
 Ott a történet , add rá lelkedet ,
 Nagy a tanítás , mit erről vehet.

Az ősi nagyság fölötted ragyog ,
 Kebleden széthullt véres csillagok ;
 Nem hallod-e a mult emlékinél ,
 Egy elhalt világ lelke , mit beszél ?

Saját magadra építs , másra ne :
 A szellem a történet istene ;
 Őrizd meg hiven e nagy kincsedet ,
 Csak ez teremthet ujjá tégedet ! . . .

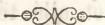
Ha megértetted e nagy szavakat :
 Mért hogy nyomodban virág nem fakad ?
 Munkátlan nyugszik elfáradt karod ;
 S ha fölemeled , magadat marod.

— Dicső apának fajult gyermeke !
Ébreszsen a mult emlékezete :
Légy testben, szivben, lélekben erős,
Ki önmagán győz, az valódi hős.

Sötét a rom, mit elszórt az idő ;
De rajt dicsőség borostyánja nő —
Elzúgott a mult, de van élete ;
S ez — nagyságának emlékezete.

S az emlékezet éltet és teremt,
Fölébreszti az álmodó jelent ;
S a történetnek holt betüiből,
Alkot legtöbbször jövőt egyedül.

És az idő, mely mindent eltemet,
Nem gyilkolhatja meg a szellemet — —
Munkálj s becsüld meg e nagy kincsedet,
Mert ez teremthet ujja tégedet !

Pajkos fiú . . .

Pajkos fiú, szőke gyermek!
Mit lestél a lomb alatt?
Tán azt a kis barna lánykát,
Ki mellőled elszaladt?

Ugy, ugy! . . . lám, még vissza is jött!
A lepéket kergeti —
Meglátott már, el is pirult,
És szemeit lesüti.

Eredj oda, szaladj oda!
Nézd, futni kezd újra már:
Ott csókolja piczi lába
Nyomait a napsugár.

S futnak, futnak . . . s összejönnek,
Játszadoznak, lejtének,
S tán maguk sem veszik észre,
Hogy szeretni kezdenek . . .

Oh, ha látnák, oh, ha tudnák,
Édes, édes Istenem!

Mily csalódás ez az élet,
S mint fáj az a szerelem!

Ha ismernék a világot!

De nem szólok, hallgatok!

Ugy sem lesznek soha, soha

Többé ilyen boldogok!

Búslakodó leány.

Faluszélen kávas kútnál
 Ögyeleg az árva leány,
 Kis bokréta van kezében,
 Arcza borult, halovány.
 S mintha beteg virág volna,
 Lepihen a fű között,
 Melyet az est harmatjával
 A szellő megöntözött,
 Sejtelem-é vagy tán bánat?
 A mi szelid lelkén támad,
 Hogy oly sötét, hogy oly árva,
 Mikint a rét lekaszálvá.

Nem tekintget jobbra-balra,
 Korsajára könyököl;
 De lelkével gondolatja
 Messze, messze elröpül.
 Kit kereshet a távolban
 Ez a sötét kis madár?
 Hogy a fájdalom beszéde
 A dalban utána száll:

„Mig látom a napsugarat,
Mig a világ világ marad,
Mig a virág virágozik :
Szivem sohasem változik.“

Igy kesereg, sohajtozik
Ő egyedül egymaga :
Azt hihetnéd, hogy az estnek
Letévedett csillaga,
Azt hihetnéd, múltó tavasz
Bánatos költészete,
S majd harmattá olvad által
A virág közt élete.
„Beborult nekem a határ,
Mért is lettél rózsám huszár?
Nem hallhatom énekedet,
Se híredet, se nevedet.“

Egyszerre a vén anyóka,
Megjelent a kút mögött,
Ki a messze távoztól
Vigasztalást hozni jött;
Olyan szép volt, olyan édes
A meghozott üzenet;
De a párja-vesztett gerlét
Vigasztalni nem lehet.

„Mig látom a napsugarat,
Mig a világ világ marad,
Mig a virág virágozik :
Szivem mindig siránkozik ...“

* * *

Lehullottak a bérczekről
Végképen a sugarak,
S lenn a völgyben a harangok
Est-imára konganak.

Hallgatódznak a virágok,
Imádkozik a patak,
Köddé olvad át az árnyék,
A táj csöndes, hallgatatag.

A bogárkák zizegése
Meggzűnt a lombok között,
A bűgő gerlek nyögése
A szellőn elköltözött.

A madarak elaludtak,
Nem mozdul a falevél,
Csak a bagoly visít egyet,
Aztán az is útra kél.

A harmat elrejtőzködik,
A pillangó leborul, —
És a tájék és az élet
Elalszik — elszomorul . . .

De a lány, az árva kis lány
Most is ott van egyedül;
Szerelme a sötét éjnek
Föllegébe átvegyül.

S merre csak a huszároknak
Távozó csapatja megy,
A sötét éj fellegében
Pásztortűzként ott remeg . . .

Ó bocsás meg, ne fordítsd el arcom
Ne fordítsd el tőlem lelkedet:
Hisz oly mélyen, oly lágy gyönyörrel
Mint a költő zenki sem ezere

Békáson.

(Junius 12. 1856.)

Megbocsáss hogy fáj a lelkem érted,
Megbocsáss hogy anyit szenvedek,
S szenvedésem sötét föllegében
Mint a nap, a te lelked lebeg.

Megbocsáss hogy oly forrón szeretlek,
Uj világot nyertem általad;
Megbocsáss hogy e dicső világban
Gondolatom ragyogása vagy.

Megbocsáss hogy ábrándos kedélyem
Befellegzi néha lelkedet,
Megbocsáss hogy szívem költészettel
S olyan igen szenvedőn szeret.

Megbocsáss hogy könyet csal szemembe
Néha-néha az én bánatom,
Megbocsáss hogy jól esik szívemnek
Ha e könyet megimádhatom.

Ó bocsáss meg, ne fordítsd el arczod,
Ne fordítsd el tőlem lelkedet:
Hisz oly mélyen, oly fájó gyönyörrel,
Mint a költő senki sem szeret.

A hű madár.

— Téli kép. —

Egy száraz ágon énekelt,
Ablakomnál a kis madár,
Fázott szegény, azt várta tán,
Hogy megjöjjön a napsugár.

„Repülj el innen kis madár!
Soká nem lesz itt kikelet,
Nézd a mező milyen kopár,
Nem látni rajt zöld levelet.

Kidőltek mind a régi fák,
Elbujdosott a napsugár,
Sötét, kietlen a világ,
Még a vihar is sírva jár.

Repülj el innen kis madár,
Ne csináld ide fészkedet!
Mire növelnéd ily helyen
Kis apró pelyhes népedet? . . .

Kinek énekelnétek már? . . .

Kidőltek mind a régi fák —

Ki fogná felfogadni itt

Az e l t ü n t t a v a s z madarát?“

De ő mindegyre csak tovább

Folytatá búsan énekét,

Nem ölte meg a télvilág,

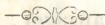
Az ének bűvös kenetét.

Mintha azt mondta volna el,

Hogy távoznia nem lehet,

Hogy s z í v é t e l n e m v i h e t i,

Ha soh' sem lesz is kikelet.

A Kárpátokon.

Itt a magasban ne beszéljete! —

Legyen csend, mint a teremtés előtt.

A kihalt ősnép lelke köztetek,

Mint fellel üle gránitok fölött. —

Lenéz a völgybe, s gúnynyal felkaczag —

Hah! lelkemet mily szégyen égeti!

Homer! Homer! jer, adj te hangokat! —

S egy szebb kor nyelvéen felelek neki.

Sötét kebléből föl az ég felé

Csattogó szárnyal törnek a sasok;

Visítva dúlják át a levegőt,

Tán, hogy leverjék hozzánk a napot. —

Szükség is volna az ég tüzzemére!

Ösvényt tévesztett a kor — s elbukott,

Fojtó, nehéz köd ült a levegőre

S az ősi tűzhely lángja megfogyott...

A merész vágyak, mint síró pacsirták,

A légbe szállnak, légbe tűnnek el —

Mig a romoknak borostyáni közt,

A vándor szellő sírdalt énekel.

S a sötét árnyak sötét éjszakáján
 Átnéz a felleg s keble fölriad;
 Utána zúg a repülő sasoknak:
 „Minek annak nap, a ki lelki vak!”
 És vad mogorván, elborult kedélylyel
 Gyászfátyolát a tájon átveti —
 Homer! Homer! adj gondolatokat,
 S a költők nyelvén felelek neki! —

Majd egy villámot üstökön ragad
 S mint az eszmével, lázít, gyújt vele,
 És elhajítja messze el magától,
 S mint egy flamingó száll a völgybe le;
 S egy pillanatra mosolyog a táj, —
 Föltámadnak a régi mythoszok,
 Az ős nyomoknál új szellő regél,
 Furulyahangnál régi pásztorok,
 Nyerítő ménnek száguldó futása;
 Harczok zajában egy-egy ősi dal; — —
 De elmosódik a kép ragyogása,
 S halotti csenddé lesz a viadal. —
 S a sötét felleg ismét föl kaczag,
 Gúnyjával ismét lelkem égeti! —
 Homer! Homer! egy szikrát szellemedből,
 S a hősök nyelvén felelek neki! —

És végig néz a hervadt életen,
 A ködös völgyön — s lassan elvonul,

Mint a haldokló nehéz gondolatja,
 Fojtó-sötéten, nyomhagyatlanul,
 S a gúnycsaj helyébe tompa-mélyen
 Hallat csak néha egyes jajokat;
 Mint a kifáradt fájdalom nyögése,
 Ha a szenvedő szive megszakad . . .
 Homer! Homer! jer, adj lelket kínomnak!
 Tedd röpülőbbé sötét dalomat!
 Ihlesd az érzést könnyekké szivemben,
 Hadd sirassam meg őt — és magamat!

Családi kép.

Együtt ülnek a virágos tavaszban
 A férj nejével és a gyermekek ;
 Gondolatokba mélyen elmerülve
 Olvasgat a férj — a nő kötöget.
 S a két kis fiu egymásnak kezébe
 Adogatja a kötökosarat ;
 Titkon nevetgél, néz az olvasóra,
 Lassan felé megy, majd meg elszalad.
 A kedves szép nő úgy örül magában —
 S ujjával egyet oda fenyeget,
 Aztán tovább köt s csendesen dalolgat . . .
 Gyönyörűbb ennél ugyan mi lehet?

Virágok hullnak a szép nő ölébe :
 Szellő járja a sűrű lombokat —
 Egy kis madárka cseveg közelében,
 Kendőt hajít rá, mely a fán akad.
 Oda néz a férj, némán, elmerülten,
 S a két kis pajkos szörnyen megriad,
 Egyet sikolt és csintalan kedélylyel
 A szép anyának ölébe szalad.

A férj mosolyog . . . azután fölkelnek , —

Édes dalával int a kikelet :

Együtt sétálnak odább a mezőre —

Gyönyörűbb ennél ugyan m i l e h e t ? . . .

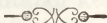
Vigadjatok . . .

Vigadjatok eladó leányok !
 Megjöttek a kiszolgált huszárok ;
 Kedves rózsám kedves édes anyja !
 Nyisson ajtót kopogatásomra.

Minek az a köny most a szemébe ?
 Törülje meg köténye szélébe, —
 Hej ha tudná, mi dologban járok,
 Nem lenne ily szomorúság nálók.

Hova lett a másik vetett ágya ?
 S a másik kis tulipános láda ?
 A másik pad és a másik tálalás ?
 Hisz itten csak rózsám nem volt páros !

Jaj mi érte keblemet ? hogy reszket ?
 Ne feleljen, szépen kérem kendet !
 Mert ha talán őt is másnak adta :
 A szívem is megreped miatta !

I l d a.

Meggyilkolák a kedves szőke lányt
 Pünkösöd vasárnapon, —
 Sötét köd úszott len a táj fölött,
 Napfény a halmokon.
 Én messze útról jöttem, e hegyen
 Virágzott a berek . . .
 — E harangkongás len a hegy alatt
 Szivem repeszti meg.

Ótt, ott élt egykor Ilda, a szegény
 Özvegynő gyermeke,
 Két sötét csillag ragyogása volt
 Forró tekintete.
 Lehunyta a csillag, Ilda nincs sehol,
 Óh, Ilda elveszett . . .
 — E harangkongás len a hegy alatt
 Szivem repeszti meg.

Galambbal játszott a kis pitvaron
 Midőn megismerém :
 A galamb elszállt, pillantása is,
 Mint a galamb — felém.

Titkos varázsú láng futotta át
Egyszerre keblemet . . .
— E harangkongás len a hegy alatt
Szívem repeszti meg.

Szép arcza lángolt, szeme könnyezett,
Mint reggel a virág :
Titkon beszélt a szerelem vele,
S nem érté meg szavát :
Elmenni vágyott . . . készült . . . s nem tudott,
Ugy érzé, hogy beteg —
— E harangkongás len a hegy alatt
Szívem repeszti meg.

Nem mondta volna tán egy életért,
Hogy már rég ismere,
Örült és mégis szenvedett, midőn
Találkozám vele,
Némán merengtünk . . . a nap éjre szállt,
Az árnyék elveszett, . . .
— E harangkongás len a hegy alatt
Szívem repeszti meg.

S szerettük egymást soká, boldogan,
Mint a nap és virág,
Midőn megnyílik a virágkehely,
S odadja harmatát —

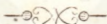
A harmat elszáll . . . s égető sugár
 Leng a virág felett . . .
 — E harangkongás len a hegy alatt
 Szivem repeszti meg.

Elmondom a dalt, melyet énekelt,
 Midőn eltávozám —
 Nem mentem volna, de a távolon
 Harczot viselt hazám.
 Elmondom a dalt . . . vagy ó, nem lehet,
 Szememben könny remeg . . .
 — E harangkongás len a hegy alatt
 Szivem repeszti meg.

. . . Tengerviharban vert had érkezett
 Beszélték a csatát,
 Gyász lobogó volt a hajó fölött,
 Holt híre met hozák.
 E hír beszállott a kis lakba, mely
 Ott áll a fák megett . . .
 — E harangkongás len a hegy alatt
 Szivem repeszti meg.

Pünkösdi vasárnap délutánja volt —
 S a kis lak udvarán,
 Holtan feküdt a virágok között
 A halvány szőke lány.

- Egy kis galamb s a csöndes fuvalom
Sírt a halott fölött, . . .
S a harangkongás len a hegy alatt
Búcsúztatóra jött . . .

Halvány lett ...

Halvány lett a szőke kis lány,
Fájó lelkén néma bú —
A ki látja, mind azt kérdi :
Miért olyan szomorú?

De ő némán félre fordul
S csak búsul, csak nem felel,
Mintha félne elárulni
Azt is, hogy a szíve ver.

S mosolyogni kezd szeliden;
De könye is megered ...
Lehetetlen eltitkolni
Annak, a ki így szeret.

Három huszár. II

Három huszár megindult,
Mentek, mendégéltek
Tüskén-bokron keresztül —
Meg sem pihenének.

Szabadságos vitézek —
Nyalka mind a három,
Piros szalag lobog a
Rövid pipaszáron.

Tarka kendő kezökben,
Majd a földet úszsza —
Nem egy-két nap kerülnek
A zászlóhoz vissza . . .

„Hej mégis csak nehéz volt
Az én elválásom —
Mond az egyik — ott maradt
Annyi jó pajtásom!”

„Bizony — felelt a másik —
A szívem is sajgott,
Mikor az oldalamról
Letettem a kardot.“

„Hejh!“ — sóhajt a harmadik,
A legelől járó —
„Csak azt az egyet tudnám
Mit csinál a Ráró?!“

Dózsa György.

Fegyveres nép, úri rendek,
 Köztük győzedelmi zászló:
 Harcz után a diadalnak
 Ünnepet tart Dobzse László.

Úri rendben szép leventék,
 Kik nyugodtan dőzsölének,
 Míg a pór nép véres harczban
 Vérrel szolgált nemzetének.

Régi hősök régi nagyság
 Ős nyomán e büszke árnyak,
 Elfajulva, vetemedve
 Mit gondolnak, mire várnak?

Mint a napfény, mint a szellő
 Visszaszáll a hír sugára;
 De világot nem vethet a
 Hervadó fák árnyékára.

„Volnék én úr, lángja lennék
E megfagyott test szívének,
Visszaadnám neki a hírt
S őt a hír nagy nemzetének!”

Mondá Dózsa György magában
S két villám ült két szemében,
Meggyuladt az ész agyában,
Reszketett a kard kezében.

A király jött — s Dózsa Györgyöt
Trónusához szólította,
S a mit ez titkon óhajtott
Vitézségeért megadta.

És az urak összenéztek,
És fakadtak gúnykaczajra —
Míg a hős megszégyenülve
S megdöbbenve nézett arra.

S míg lelkén elhalt az eszme,
Melyhez a reményt kötötte:
Véres harczok, véres árnyak
Lobogója szállt előtte.

„Hah! gyuladjon meg hát a föld,
Gyuladjon meg lábam alatt,
Vértengerbe fürösztöm én
A ragyogó napsugarat! . . .“

S szenvedélyek eszközévé
Lett a harczok óriása,
Átok és vész a hazára
Zászlóinak lobogása.

De a vész a nemzettet
Öntudatra ébresztette :
Visszavette őshatalmát
Győzött . . . és ítelt felette !

Elmerengtem . . .

Elmerengtem . . . s fölverének :
Gondolatom visszajött ;
De könyeim egyre hulltak
Az átérzett mult fölött.

S sajnálkozni kezdtek rajtam
Avatatlan hangokon :
Nem tudom e sajnálkodás
Miért esett oly zokon.

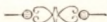
Mint midőn a csendes alkony
Hegyet, völgyet eltakar,
S egyszerre a harangkongást
Megzavarja a vihar . . .

Minek is a szívhez nyulni
Nem értelek titeket,
Hisz én tán egy menyországért
Sem adnám e könyeket!

A rokkant.

A vén koldus, e sötét őszi kép,
 Egy fényes háznak csarnokába lép.
 Lelkén a bánat, testén sebhelyek,
 A hír szellője beszélget velek.
 Fáradtan, étlen a rokkant megáll,
 Nem szól, nem esd, csak hallgat s egyre vár;
 Beszél helyette az elmúlt idő,
 S megérti őt az emberismerő.
 Benn a teremben áll a lakoma,
 Gyásznak, borúnak nincsen ott nyoma:
 A gyász, a bánat, mely fájdalmat ad,
 A koldus keblén vonta meg magát.
 Az ajtó nyílik, és kilép az ur,
 S rá szól az aggra hidegen, vadul:
 „Mit ácsorogsz itt? . . . ki hívott ide? . . .
 Lódulj az utból, földnek férge, te!”
 Átjárt e szó a rokkant idegén,
 Önérzet és dacz villámlik szemén,
 Fölemelt fővel néz szemközt vele,
 S piros lángszint kap minden sebhelye.
 „Föld férge? — mond — ah, úgy van, az vagyok!
 Kifolyt véremmel nevem ott ragyog

Mélyen temetve föláthatlanul;
 De tettét jövőnk nyomomból tanul, —
 Míg tán utánad, fényes, gazdag ur,
 Híred is elhal nyomhagyatlanul;
 Mert a gazdagság szép, de nem elég:
 Embernek is kell — uram! — lenni még.“
 Szólt az agg és minden idegén
 Keresztül járt a régi érzemény,
 S lelkében, mint egy uj Mózesbokor,
 Lángot vetett az elhalt ifjukur.
 És összezúzni készült ellenét;
 De egy gyöngé kéz érinté kezét:
 „Áldjon az ég, enyhítsen az idő
 — Mond szomorúan a jó házinő, —
 Ne, vedd ez ékszert, e nélkül talán
 Nem leszen csorba férjem asztalán,
 S nekem édes, ha segítyt nyújthatok . . .“
 Az öreg rá néz — elfordul, s -- z o k o g.

Napkeleten.

Hová lettek a régi harczosok ,
 Kik villámai voltak napkeletnek ? —
 Hová Hadur s az arany Mythoszok ?
 Hogy ismert hangok itt már nem születnek ?

A fű benőtte lábaik nyomát ,
 S a hős szellem , e harczok óriása
 Menydörgések közt elhagyván honát :
 Dicsőségéből született bukása . . .

Hová lett a hős vezér sátora ;
 Hová temették a kürt hangzatát ,
 Midőn búcsut vett döntő tábora ,
 Hogy elkezdje a rettentő csatát ? —

A bércek ormán megszállván a nap ,
 Fáradt utasként áldomásra vár —
 Vendégszerető népet látogat :
 Hát hol van a dal , hol van a pohár ?

A dalt szivökben elvitték tova ,
 S vérrel telt meg a ragyogó pohár :
 E hősből lett az isten ostora
 S népével az ég menydörgése jár . . .

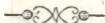
S itt néma minden . . . az elmaradt hang
 Mint széthullt virág meghalt , elveszett ,
 Mesés szellem ül minden egy nyomon ;
 De a multaknak nem ad életet.

Megimádják e szentelt nyomokat ,
 Oda borulván lomb , virág , fűszál ,
 A bércz patakzik , könnyekre fakad ,
 De hős fiára többé nem talál.

Hanem azért a menydörgés zajában ,
 Fűben , virágban ott van szelleme ,
 A madárdalban , az éj sohájában :
 Mintha itt mindent ő teremtene.

Az őserdők , a lég , a völgy kebel ,
 A csillagok , a rohanó patak ,
 S áldozatok közt megszentelt lebel
 Titkos regéjét róla zengi csak.

Elmondja : mint jött egykor a vihar
 S neki esvén itt a bér cz homlokának
 Megtépte s elszállt borostyánival
 Utána vitte napkelet fiának.

Falusi est.

Óh mily szép falun a kertben
 Az a csendes nyári est !
 Alusznak a fák , virágok ,
 Nem hallani semmi neszt.

A bokrokban édesdeden
 Pihennek a madarak ,
 Míg a felhő a lombokról
 Lelopja a sugarat.

Még a piczi pillangók is
 Nyugosztalják szárnyukat , —
 Óh ha tudnám mit éreznek ,
 Ha ismerném álmukat , . .

Egy vén kuvasz jár a fák közt ,
 A kert ajtó nyitva áll ,
 S a kert alatt az ajtónál
 Barna kis lány sírdogál.

Lenn a völgyben a bokrok közt
 Megcsillámlik valami :
 Ott csendes beszédet, odább
 Furulyaszót hallani . . .

Ily gyönyörben a sziveket
 Ugyan mi bú érheti?
 Vajh mért sírhat az a Kis lány,
 Vajh mi fájhat ugy neki?

Kedves gyermek.

Az utczaaporban szalmásház előtt
Egy szép kis lányka játszott egyedül,
Sorba raká el a kavicsokat,
S beszélt, az isten tudja mi felül . . .

„Ki lánykája vagy kedves gyermekem?“
Szólottam hozzá s feléje menék,
— Fölötte egy kis madár sírt a fán,
S hajnalsugárban ragyogott az ég. —

De a kis lányka reám sem figyelt,
„Itt a kicsinyek, itt meg a nagyok,“
Mondá magában, s nagysokára szólt:
„Édes apám kis leánya vagyok.“

Megmosolyogtam a szép kis bohót
„Hát hol van apád édes gyermekem?“
„Apám kenyeret keres minekünk,
Aztán egy pénzt is hozott már nekem.“

„Ugy ? . . . hát valahol pénzért dolgozik . . .“

„Nem — mond a kis leány — mind együtt eszünk,
Aztán anyám is ott van . . . azután . . .

Apám kenyeret keres minekünk.“

„De hogyha pénzt hoz és nem kenyeret

Akkor leánykám, apád pénzt keres . . .“

„Aztán anyámnak — mond a kis leány —

Egy kése is van, szép piros nyeles.

Aztán cziczánk is van ám, minekünk !

Aztán a templomba is elmegyünk !

Aztán — mivel én jó gyerek vagyok, —

Apám kenyeret keres minekünk.“

„Jól van, jól, értem, kedves gyermekem !

Az apád rólatok gondoskodik ;

De én azt kérdem : — jól ide vigyázz ! —

Hogy apád — ugy-e — pénzért dolgozik ?“

„Az apám elmegy, aztán dolgozik,

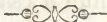
Aztán mi meg csak itthon szeretünk,

Én is, Petink is, meg mind . . . azután

Apám kenyeret keres minekünk.“

„De hát apádnak — a hol dolgozik —
Pénzt adnak , ugy-e édes gyermekem ?
Én azt akarnám tudni kis bohó !
Arra felelj csak hát most énnekem.“

Rám nézett soká és gondolkodott —
Kedélye eszmék zavarába tünt ,
Elmosolyodott végre , s felelé :
„Apám kenyeret keres minekünk !“

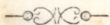
Gyere lovam . . .

Gyere lovam , hóka lovam :
Hadd teremtem reád magam !
A mint hallom trombitálnak ,
Dolga került a huszárnak.

Fényes e kard — ha így marad ,
Visszaveri a sugarat !
S még azt beszélhetik róla ,
Felkötöttem parádéra.

Piros rózsza hull a csatán ,
Fenn akad a kardom vasán :
Az ellenség piros vére
S homályos lesz a kard tőle . . .

Gyere lovam , hóka lovam :
Hadd teremtem reád magam !
Indulóra trombitálnak ,
Dolga került a huszárnak.

Éji harcz.

... Es hallgattuk a jámbor öreget —
A tűz elaludt, csendes volt a táj,
Tisztán ragyogott a gönczölszekér,
S a nádas parton rég pihent a nyáj.

Túl a kalászkok bágyadt suhogása
S a pitypalatyok édes hangja szólt,
Odább a sötét erdők pillantása:
A távol felleg villámlása volt.

„Éjfél lehetett — folytatá az ősz —
Mi együtt ültünk ott a hegy alatt,
Még akkor szegény Régi Pál is élt:
Egyszer csak zaj lett, a nyáj elszaladt.

Boszorkánytáncz volt, vagy talán lidércz?
Vagy sziporkát hányt a fakó kerék?...
A réteken kaszák pengése szólt —
S egyszerre ismét holt lett a vidék.

Én szemre fejre néztem bámulón :
A keresztúton port hajtott a szél,
A fiastyúk a fellegekbe tünt
S a lápok szemét befödé az éj.

Nehéz időket élünk — gondolám —
Talán valami titkos jelenet :
Az erdő zúg, a föld dobogni kezd,
Valahol megint ütközet lehet!

És nagy robajjal száguldtak elő
A folyó mentén holló paripák,
S a kivont kardok villámlásítól
Halvány világban mozogtak a fák . . .

Egyszerre csend lett — s a sötét tömeg
Közül kivált két eltorzult alak,
És összezsaptak . . . küzdöttek soká,
Míglen az egyik h a l v a ott maradt.

A másik egy vén, de kemény vitéz,
— Fénylett szakállá, mint a holdsugár —
A többi közt elvágtatott megint;
Repülni látszott, mikint a madár.

Még kardja élén párolgott a vér —
S fején, mint kihült vulkánon a hó
Akint fehérlett ezüst fürtje most
S úszott utána, mint egy lobogó.

Csend lett azután, rémes síri csend
És bolygó tüzek kezdtek lejteni —
S a meggyilkolt ott feküdt vérében,
Nem mertünk hozzá közelíteni.

Midőn végre az álom elnyomott
Hallottunk bűvös-bájos éneket,
S láttunk borongón alászállani
Fényes felhőből szép tündéreket.

Virágot hoztak fehér fátyolokban,
S körül lejték a megholt daliát,
Köd ereszkedett aztán s halovány
Árnyékká olvadt minden, minden át.

S mindig messzebbről és csendesebben
Hangzott az ének, míg végkép kihalt,
Az éj sötét lett, egészen sötét
És nem hallottunk többé semmi zajt.

S mire a hajnal tündér asszonya
Arany haját a tájon szétveté :
A jelenetnek nyoma sem maradt,
Az éj a titkot mind eltemeté . . .“

* * *

S körülnézett az öreg pásztor egyet ,
S deres bajuszát megsímogatá ,
Aztán mozdított a kopott subán ,
Lekönyökölt . . . és tovább folytatá :

„Tudjátok-e a holt vitéz ki volt ?
Látjátok azt a hollót ott a fán ?
Ott ül azóta esttől reggelig —
Épen olyan volt fényes paizsán.

Ez a gyászmadár velük jött ide —
Midőn küzdöttek szárnyát verdesé ,
És keringett fenn a fejük fölött .
S le-lecsapott a harczolók közé . . .

Mondták aztán, hogy az ősz gyermekének
Szép Melindának volt ez madara,
S mindig vele járt a hős leventével,
Kiért a szép szűz titkon lángola.

Míg boldogságuk — e kis madárfészek —
Az ősz úr által fölfedeztetett,
S a rémes éjen gyilkos fegyverétől
Az ifju bajnok meghalt, e l e s e t t.

De itt nyomára senki sem akadt
S a lány is eltűnt a harcz éjjelén,
Csak ez a holló ül ott fenn az ágon
Minden éjszaka gyászban, feketén! "

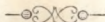

Mit használ . . .

Mit használ a dalt megírnod ,
 Ha szived nem érzi azt ?
 S álmaid arany ködére
 A szerelem szép tündére
 Nem hinti szét a tavaszt.

A művészet hideg keblén
 Megfázik a gondolat ,
 Mint a harmat a virágon
 Sötét erdők vadonában ,
 Ha nem lát napsugarat.

De ha szivből ömlik a hang ,
 Mint a napból a sugár ;
 Hatást , lelket ad a dalnak ,
 Mint a virágos bokornak
 A beleszállott madár . . .

Bizonyítás.

Hallgat a vén huszár,
S a pajkos regruta
Beszéli a népnek :
Mikép ment a csata ?

Elmondja : mint harczolt
Egymaga hús ellen ?
S mikint ragadta meg
A fővezért mellen ?

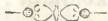
S midőn a gráciát
Ez térden koldulta :
Nagylelkűen útnak
Mikint bocsátotta.

S kommandálván magát
— A mint megilleti, —
Mint adott az útra
Borralalót neki . . .

Hallgatta a népség
És bámult fölötte,
Míg az öreg huszár
Bajszát pödörgette.

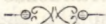
S midőn a bámuló
Népség reá nézett,
Billentett a fején
Bizonyítás végett.

,Ugy volt biz' egy szóig,
De nem is csudálom,
Mert ugy kell venni, hogy
Az é n t a n t v á n y o m!

Emlékkönyvbe.

Örültem is, szenvednem is kellett :
 Árny is van a virágos fák mellett; —
 Zúg a tenger az ég viharától,
 Keblén mégis szép gyöngyöket ápol.
 Megtisztul a szív a fájdalomban,
 Midőn a szem jégkönyeket hullat :
 Hadd borítsa gyász a szívilágát,
 Sötét éjben ragyogóbb a csillag...
 Mint sötét sír áll a mult megettem :
 Ne szenvedd azt, a mit én szenvedtem!

Gyász-menyasszony.

Megérkeztek a vendégek,
Lakadalom-tartás végett :
A termekben csillog a fény —
Még nincs jelen a vőlegény.

A menyasszony fényben gyászol,
Barna fürtjén fehér fátyol —
Gazdag vőlegénynek örül,
De bú van a szíve körül.

Lelke merész ösvényt követ,
Nem ahhoz megy, a kit szeret :
A szerelem ábrándozás,
Szebb a való, a ragyogás.

Nézi a fény ragyogását,
S visszafogja sohajtását,
Keble reszket a gyönyörtől,
Szeme homályos a könytől . . .

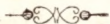
S járnak, kelnek a vendégek,
Lakodalom-tartás végett,
A termekben csillog a fény,
De nincs jelen a vőlegény.

Egyre várnak, várakoznak,
Súgnak, búgnak, tanakodnak,
Szemre fejre néz a sereg —
A menyasszony fázik, remeg . . .

Port hajt a szél a határon,
Jönnek, jönnek paripákon :
Büszkén néz föl a menyasszony,
Meghalt a szív — — kéj az arczon.

Bámul a nép, ragyog a fény,
S odább nyargal a vőlegény,
A vőlegény s a vőfélek
A nélkül, hogy betérnének. — —

Szégyen-köny a párta alatt :
Fény, gazdagság odamaradt,
S ablak alatt gúny; hahoták
Közt vágatnak a paripák . . .

Huszar-mese.

Az a Meleglano *) be gyönyörű város . . .
Csak ott szeppent ám meg egyszer a kocsmáros.
Egy idegen vitéz ült benn a szegletben ,
S összekapott velem borozgatás közben.

Kínáltam boromból csak becsület végett ,
S mivel nem tudta a huszar-emberséget :
Egy szál kardra hívtam ki őt a kocsmából ,
S három nadrágszíjat vágtam a hátából.

Egyik épen ez az , a melyet viselek ,
Másikat elkérte egy regruta gyerek ,
Harmadikat pedig az isten adtának
Mikor kibékültünk , odadtam magának !

*) Milano.

Karácsoni látogatás falun. *)

Régi udvar, régi szolga!
Mi dolog ez a patvarba?
Egész világ csöndes, néma,
Mint hogyha csak kihalt volna.

Nincs vendége már e háznak,
Hogy a kürtök nem pipáznak?
Vagy alusznak a jó urak,
Hogy nem csengnek a poharak...?

Mint a szomjas ember torka,
Nyikorog az ajtó sarka —
Át kell lépnem a kuvaszon,
Mely előttem morog hason.

Néném asszony, öreg Dorka!
Nem csörgött-e ma a szarka?
Csendesség van a szobában...
Nem így volt ez hajdanában!

*) Nagyfalun.

Benn az urak együtt ülnek ,
 Poharak közt ünnepelnek ,
 S olyan némák , mint a halak ,
 Még pipára sem gyujtanak .

Hát hol a dal , hol a nóta ?
 Hol a cigány , ilyen adta !
 Mért van a bor a kupában ? . . .
 Nem így volt ez hajdanában ! . . .

S a házi ur felém szökell ,
 Összecsókol , összeölel —
 Összecsókol , összeölel ,
 Kezet szorít — de nem felel . . .

Fölemeli a poharat ,
 Iszik folyvást . . . de nem mulat ,
 Bele harap ajakába . . .
 Nem így volt ez hajdanába ! —

Vajh , mi juthatott eszébe ?
 Köny ragyog sötét szemébe ,
 Könyes szemét égre veti ,
 S a holtakat emlegeti . . .

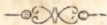
Üres erszény , üres láda —
 Régi töltés a puskába —
 Nincsen semmihez is kedve ,
 Ugy neki van keseredve .

Pókhálós a szobasarok ,
 Ott hevernek az ostorok :
 Minden lovát odább adta ,
 A paripát megsiratta . . .

A falakon üres szegek . . .
 Testén kopott az öltözet ;
 Nincs virág a kalapjában ,
 Nem így volt ez hajdanában ! . . .

Átkozza a napsugarat ,
 Hogy a világon megmarad ,
 — S addig bántja e gondolat :
 Földhöz vágja a poharat.

És rápillant kis fiára :
 „Én meghalok nem sokára ;
 De itt ez a szegény gyerek ! . . .“
 S ismét csak a könye pereg.

Én vagyok a magyarok lelkének
Én vagyok az ország szívének
Minden bűnös ördögnek
A büntet megadom, ha megdől

Itt állok én a székelyeknél
Tíz évig volt az én háza
Nincs virág a halálban
Nem így volt az igazságom, az én

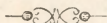
Alkotom a magyarok
Hogy a világon kiderüljön
S addig bűnös a gondolat
Többször volt a halálom, az én

Én vagyok a magyarok
Én vagyok a magyarok
Én vagyok a magyarok
Én vagyok a magyarok

Én vagyok a magyarok
Én vagyok a magyarok
Én vagyok a magyarok
Én vagyok a magyarok

Én vagyok a magyarok
Én vagyok a magyarok
Én vagyok a magyarok
Én vagyok a magyarok

TARTALOM.

	Lap.
Dalvagy	1
Ossián	3
Ablakánál	5
A vén huszár	6
Esti kép	9
Élet és ábránd	10
Jaj be rég	14
Dorog Mihály	15
Némán ültem	18
A bujdosó	19
A virág	23
Honvagy	24
A dolgok sora	27
Férjhez ment	29
Diodati	31
Gaiambok és gondok	35
Balaton-Füreden	37
Szerelemnek halovány virága	38
A huszár és lova	40
Virágos erdőnek	43
Petőfi Debreczenben	44
Kivirágzott	46
Huszár és baka	47
Viszontlátáskor	49

	Lap.
Ketten ültek	52
Virágos álom	53
Pajkos fiu	55
Búslakodó leány	57
Békáson	61
A hű madár	63
A Kárpátokon	65
Családi kép	68
Vigadjak	70
Ilda	71
Halvány lett	75
Három huszár	76
Dózsa György	78
Eimerengtem	81
A rokkant	82
Napkeleten	84
Falusi est	87
Kedves gyermek	89
Gyere lovam	92
Éji harc	93
Mit használ	98
Bizonyítás	99
Emlékkönyvbe	101
Gyász menyasszony	102
Huszár mese	104
Karácsonyi látogatás	105

OSZK

OSZAK

OSZK

78

